

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ЕФЕКТИВНІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ

Посилення конкуренції у більшості галузей економіки України, прискорення політичних і соціальних змін обумовлює необхідність забезпечення підприємствами стійких ринкових позицій.

Конкурентоспроможність фірми — здатність виробляти й реалізовувати швидко, дешево, якісно, продавати в достатній кількості, при високому технологічному рівні обслуговування. Конкурентоспроможність фірми — це можливість ефективно розпоряджатися власними й позиковими ресурсами в умовах конкурентного ринку. Виробництво й реалізація конкурентоспроможних товарів — обов'язкова умова конкурентоспроможності фірми. У ширшому змісті для забезпечення конкурентоспроможності необхідна систематична робота з усього виробничо-господарського циклу, що приводить до конкурентних переваг у сфері НДДКР, виробництва, управління, фінансів, маркетингу й т.п. Конкурентоспроможність фірми є результатом її конкурентних переваг по всьому спектру проблем управління компанією.

Критерій конкурентоспроможності — рівень продаж і стабільне місце на ринку. Оптимізація податкової політики поведінки в умовах специфічного ринку України здатна істотно підвищити «виживаність», стабільність, тривалість конкурентних переваг і забезпечити подальше зростання підприємства. Поняття конкурентоспроможності містить у собі великий комплекс економічних характеристик, що визначають положення фірми на галузевому ринку (національному або світовому). Цей комплекс може включати характеристики товару, обумовлені сферою виробництва, а також фактори, що формують у цілому економічні умови виробництва, і збуту продукції. Рівень конкурентоспроможності підприємства — дзеркало, в якому відображаються сукупні підсумки роботи практично всіх служб підприємства.

Численні теоретичні та практичні праці, присвячені дослідженню оптимізації податкового навантаження на підприємства, залишають невирішеною ще значну кількість питань.

В сучасних умовах, у результаті складних трансформаційних процесів, економіка України зазнала помітного негативного впливу від світової фінансової кризи і перебуває у даний момент у критичному стані. Саме тому особливої уваги заслуговує створення ефективної податкової системи, адже саме вона є гарантом фінансового забезпечення, функціональної активності держави і сприяє стабільному, регулярному та в повній мірі наповненню Державного бюджету України. Зазначимо, що реформування податкової системи в Україні було б неможливим без прийняття Податкового кодексу, що дозволило як уніфікувати існуюче законодавство, так і усунути неузгодженості в застосуванні окремих нормативно-правових актів.

Українська податкова система є однією з найскладніших і найменш ефективних не тільки серед країн Європейського регіону, а й у глобальному порівнянні, що регулярно підтверджують міжнародні звіти та рейтинги, дослідження вітчизняних економістів, а також оцінки інвесторів, що працюють в Україні. Показовим є той факт, що в рейтингу сприятливості податкових систем Paying Taxes 2015, підготовленому Світовим банком спільно з PricewaterhouseCoopers, Україна посіла 181-ше місце серед 183 досліджуваних країн. За даними дослідження, середньостатистичне українське підприємство протягом року сплачує 147 податків і платежів, що є найгіршим показником у світі (181-ше місце). Для порівняння: у Росії кількість платежів складає 11, у Польщі – 40, у Чехії – 12, у Білорусі – 107, у Грузії – 18, у США – 10, у Франції та Китаї – 7.

У рамках податкової реформи запропоновано:

- а) зменшити кількість податків;
- б) знизити ставки податків на прибуток і додану вартість;
- в) заморозити ставки інших податків, особливо тих, що зачіпають інтереси потужного бізнесу.

Одним з головних завдань податкової реформи було підвищення фіскальної ефективності ПДВ. Для цього у Податковому кодексі уряд запровадив додаткові вимоги та обмеження для платників податків з метою перекриття схем мінімізації нарахування податку, а також розширив повноваження контролюючих органів.

Податковий кодекс України – це прогресивний інструмент розвитку національної економіки, в якому віддзеркалюються заходи щодо зниження податкового навантаження на платників податків (зниження ставки податку на прибуток), стимулювання оновлення основних фондів (запровадження прискореної амортизації), надання спеціальних інвестиційних пільг. Податковий кодекс – це поліпшення умов ведення бізнесу, привабливі умови для інвестування, і, як наслідок, забезпечення економічного зростання країни, але його вдосконалення наблизить податкову систему України до європейській податкових стандартів.